

MAS Brdy-Vltava

Případová studie popisuje dobrou praxi fungování spolupráce místních aktérů v rámci Místní akční skupiny (*dále jen MAS*) Brdy-Vltava. MAS Brdy-Vltava je fakultativním orgánem obecně prospěšné společnosti Brdy-Vltava. Funguje ve Středočeském kraji na území Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a Svazku obcí Střední Povltaví.¹

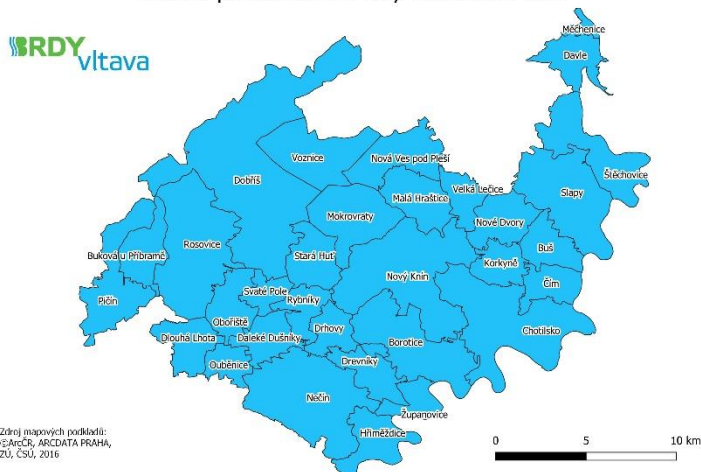
1. Stručné představení MAS Brdy-Vltava

MAS Brdy-Vltava byla založena 4. srpna 2006 z iniciativy starostů sdružených ve Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska, zemědělského podnikatele ZD Rosovice a podnikatele p. Jiřího Štástky za firmu JS Centrum Chotilsko s cílem zapojit subjekty neziskového, soukromého a veřejného sektoru do rozvoje regionu. Pro rozvoj celého území byl zpracován Strategický plán LEADER na období 2007-2013. Jeho následná realizace však nebyla podpořena z Programu rozvoje venkova 2007-2013.² Aktéři potom hledali jiné cesty pro podpoření projektů na území MAS.

Obrázek 1: Územní působnost MAS Brdy-Vltava

Územní působnost MAS Brdy-Vltava 2021-2027

Na žádost vedení města Dobříše rozšířila MAS od roku 2011 plánování sociálních a návazných služeb na celý region Brdy-Vltava. MAS iniciovala tvorbu společného Sociálního fondu regionu Brdy-Vltava, do kterého přispívají obce regionu na provoz sociálních a návazných služeb. MAS zpracovala rovněž aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb regionu Brdy-Vltava s platností do roku 2022.³

Zdroj mapových podkladů:
©ArcCR, ARCDATA PRAHA,
ZÚ, ČSÚ, 2016

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS (dále jen SCLLD) pro období 2014-2020⁴ byla schválena v březnu 2017. Na základě toho MAS Brdy-Vltava mohla podpořit aktéry z Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen IROP), Operačního programu Zaměstnanost (dále jen OPZ) a Programu rozvoje venkova (dále jen PRV), následně byl přidán Operační program Životní prostředí (dále jen OPŽP). Celkově MAS Brdy-Vltava tak dokázala pro území získat z Evropských zdrojů 78 994 390 Kč.⁵

¹ [Domů / MAS Brdy-Vltava, o.p.s.](#)

² Koncepční část Strategie CLLD MAS Brdy-Vltava 2021-2027. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/koncepn-sclld-brdy-vltava-final-schvalena-6214d7e48dd72.pdf

³ Koncepční část Strategie CLLD MAS Brdy-Vltava 2021-2027. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/koncepn-sclld-brdy-vltava-final-schvalena-6214d7e48dd72.pdf

⁴ V období 2007-2013 bylo CLLD podporováno jen v rámci Programu rozvoje venkova, od období 2014-2020 bylo možné podpořit CLLD z více fondů, resp. operačních programů (multifundová podpora z PRV, OP IROP, OPZ, OP ŽP).

⁵ Koncepční část Strategie CLLD MAS Brdy-Vltava 2021-2027. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/koncepn-sclld-brdy-vltava-final-schvalena-6214d7e48dd72.pdf

MAS Brdy-Vltava byla ze strany MMR dne 22.1.2021 standardizována pro období 2021-2027. Na základě této standardizace může MAS Brdy-Vltava předložit k hodnocení SCLLD na období 2021-2027 a ucházet se opět o finanční prostředky z Evropské unie pro subjekty z území.⁶

MAS Brdy-Vltava pokrývá území celkem 31 obcí s více než 30 tisíci obyvatel: Borotice, Buková u Příbramě, Buš, Chotilsko, Čím, Daleké Dušníky, Davle – městys, Dlouhá Lhota, Dobříš – město, Drevníky, Drhovy, Hřiměždice, Korkyně, Malá Hraštice, Měchenice, Mokrovraty, Nečín, Nová Ves pod Pleší, Nové Dvory, Nový Knín – město, Obořiště, Ouběnice, Pičín, Rosovice, Rybníky, Slapy, Stará Huť, Štěchovice – městys, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice, Županovice.⁷

V rámci činnosti MAS v programovém období 2014-2020 byla řešena následující témata v tematických oblastech programového rámce OPZ. V tématu **prevence sociálního vyloučení** Community-led Local Development (česky: komunitně vedený místní rozvoj, dále jen CLLD) (opatření CLLD 6) bylo cílem opatření podpora projektů vedoucích k sociálnímu začleňování, projektů zaměřených na zvýšení dostupnosti sociálních a návazných služeb, neformální péče, preventivních aktivit a projektů vycházejících z místních potřeb ověřených v rámci CLLD 2014-2020, která byla vytvářena společně s lokálními aktéry.⁸

V tématu **podpora zaměstnanosti, vč. sociálních podniků** (opatření CLLD 7) byla cílem realizace plánovaných aktivit zaměřených na podporu lokální zaměstnanosti s ohledem na potřeby místního trhu práce. Dalším cílem bylo posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu prostřednictvím podpory stávajících sociálních podniků a založení nových.⁹

V tématu **podpora prarodinných opatření** (opatření CLLD 8) byla cílem opatření realizace aktivit umožňujících sladování profesního a rodinného života a rovněž aktivity podporující pečující osoby při návratu na trh práce.¹⁰

Tato témata jsou reflektována i ve strategických cílech v SCLLD 2021-2027. Téma sociálního začleňování je řešeno ve strategickém cíli 2 *Abychom tu mohli dobře pečovat o sebe a své blízké*, téma zaměstnanost je řešeno v strategickém cíli 3 *Abychom tu mohli pracovat a podnikat*. Téma prarodinná opatření je řešeno v obojích výše uvedených strategických cílech.¹¹

MAS Brdy-Vltava se zapojila do tvorby strategie CLLD (LEADER) poprvé v programovacím období 2007 – 2013¹² Vzhledem k tomu, že nebyli vybráni k podpoře v PRV, hledali smysluplné alternativy své činnosti v tomto období a zaměřili se na oblast cestovního ruchu a oblast sociální. V té době začali s komunitním plánováním sociálních služeb, a odtud také pramení **dlouhodobá profílace MAS v sociální oblasti** a úspěšné působení v CLLD v rámci podpory z OPZ. Silná stránka MAS spočívá ve **vysoké flexibilitě** projevené v poslední době zejm. v souvislosti s pandemií a uprchlickou krizí (potravinová pomoc, komunitní šatník), ve výborné schopnosti **aktivizovat**

⁶ Koncepční část Strategie CLLD MAS Brdy-Vltava 2021-2027. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/koncepn-sclld-brdy-vltava-final-schvalena-6214d7e48dd72.pdf

⁷ [Domů / MAS Brdy-Vltava, o.p.s.](#)

⁸ Strategie MAS Brdy-Vltava 2014-2020 - analytická část. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/pdf/analyticka-cast-clld-mas-brdy-vltava-final-58cfd22854d79.pdf

⁹ Strategie MAS Brdy-Vltava 2014-2020 - analytická část. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/pdf/analyticka-cast-clld-mas-brdy-vltava-final-58cfd22854d79.pdf

¹⁰ Strategie MAS Brdy-Vltava 2014-2020 - analytická část. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/pdf/analyticka-cast-clld-mas-brdy-vltava-final-58cfd22854d79.pdf

¹¹ Koncepční část Strategie CLLD MAS Brdy-Vltava 2021-2027. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/koncepn-sclld-brdy-vltava-final-schvalena-6214d7e48dd72.pdf

¹² V období 2007-2013 bylo CLLD podporováno jen v rámci Programu rozvoje venkova, od období 2014-2020 bylo možné podpořit CLLD z více fondů, resp. operačních programů (multifundová podpora z PRV, OP IROP, OPZ, OP ŽP).

komunitu a v odborném týmu. MAS je velmi silná ve **strategickém plánování** od kontinuálního **sběru potřeb** a extensivní komunikaci v území počínaje **cílovými skupinami** (klienty služeb), přes **koordinaci a síťování aktérů** v území v tematických platformách a pracovních skupinách i napříč, **strategické dokumenty** a karty projektů jednotlivých **obcí** až po zapojování do vyšších pracovních skupin v nadnárodních projektech a čerpání inspirace pro dlouhodobé **vize** ve prospěch komunity v souvislosti s měnící situací v ekonomice a výzvami současného světa. Výstupy MAS **monitoruje a evaluuje**, snaží se o posuzování a měření zvyšování kvality života obyvatel v území. MAS Brdy-Vltava má **přesah i do dalších aktivit** nad rámec podpory z operačních programů, zapojuje se do mezinárodních projektů, je členem sítě pro sociální ekonomiku TESSEA, zapojili se do výzkumného projektu Dobrá práce v obci, kde ověřovali dopady podpory ve prospěch dlouhodobě nezaměstnaných.

MAS Brdy-Vltava se dlouhodobě zabývá projekty ve výše uvedených tematických oblastech OPZ. Část projektů podpořených z dotací OPZ pomáhala nastavit systém efektivního plánování sociálních služeb v regionu: dva projekty byly věnovány tvorbě či aktualizaci strategických dokumentů zaměřených na sociální služby v regionu MAS (*Aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb regionu Brdy-Vltava*, *Komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava*) a jeden projekt byl věnován vytvoření Sociálního fondu regionu Brdy-Vltava sdružujícího finanční prostředky na dofinancování systému sociálních služeb poskytovaných v regionu.

Další podpořené projekty jsou zaměřeny přímo na dosažení cílů SCLLD: podpora zaměstnanosti a prevence sociálního vyloučení (*Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením v regionu Brdy-Vltava*, *Podpora dlouhodobě nezaměstnaných v regionu Brdy - Vltava*), podpora sladování profesního a rodinného života (*Letní příměstské tábory s ČÁPEM*, *TÝDNY V DUCHU PŘÍMĚSTKÝCH TÁBORŮ*, *Letní příměstské tábory s ČÁPEM (2021-2022)*), a podpora zvýšení dostupnosti a kvality sociálních služeb (*Rozšíření kapacity odlehčovací služby v regionu MAS Brdy Vltava*, *SVĚT DOBRÝCH LIDÍ – Komunitní centrum*).

Tabulka 1: Podpořené projekty v MAS Brdy-Vltava.¹³

Projekt	Realizace	Příjemce
Komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava ¹⁴	1. 6. 2011 - 30. 11. 2012	Brdy-Vltava o.p.s.
Sociální fond regionu Brdy-Vltava ¹⁵	1. 10. 2014 - 30. 11. 2015	Brdy-Vltava o.p.s.
Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením v regionu Brdy-Vltava ¹⁶	1. 3. 2013 - 27. 2. 2015	Brdy-Vltava o.p.s.
Letní příměstské tábory s ČÁPEM	1. 5. 2016 - 31. 8. 2017	obecně prospěšná společnost ČAP
Aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb regionu Brdy-Vltava	1. 10. 2017 - 30. 9. 2019	Brdy-Vltava o.p.s.
TÝDNY V DUCHU PŘÍMĚSTKÝCH TÁBORŮ	1. 2. 2018 - 30. 9. 2019	Rodinné centrum Dobříšek, z.s.
Letní příměstské tábory s ČÁPEM	1. 4. 2018 - 31. 8. 2020	obecně prospěšná společnost ČAP
Podpora dlouhodobě nezaměstnaných v regionu Brdy-Vltava	1. 9. 2018 - 31. 12. 2020	Brdy-Vltava o.p.s.
Farní charita Starý Knín pomáhá s uplatněním na trhu práce v Dobříši a okolí	1. 3. 2019 - 31. 10. 2021	Charita Starý Knín
BISTRO A KAVÁRNA S PŘÍBĚHEM	1. 4. 2019 - 30. 9. 2022	PORTUS Praha s.r.o.
Dluhová poradna Charity Starý Knín	1. 4. 2020 - 31. 12. 2022	Charita Starý Knín
Rozšíření kapacity odlehčovací služby v regionu MAS Brdy Vltava	1. 6. 2020 - 31. 12. 2022	Stéblo, z.s.

¹³ [Domovská stránka - www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

¹⁴ Projekt nebyl podpořen z výzvy pro MAS, ale byl podpořen z OP LZZ 2007-2013.

¹⁵ Projekt nebyl podpořen z výzvy pro MAS, ale byl podpořen z OP LZZ 2007-2013.

¹⁶ Projekt nebyl podpořen z výzvy pro MAS, ale byl podpořen z OP LZZ 2007-2013.

SVĚT DOBRÝCH LIDÍ – Komunitní centrum	1. 7. 2020 - 30. 6. 2023	Brdy-Vltava o.p.s.
Letní příměstské tábory s ČÁPEM (2021-2022)	1. 4. 2021 - 30. 9. 2022	obecně prospěšná společnost ČÁP

2. Nastavení spolupráce místních aktérů v rámci CLLD

MAS Brdy-Vltava na svém území spojuje 16 subjektů z veřejného sektoru a 31 subjektů ze soukromého sektoru. Ty, dle svého zaměření, spadají do 9 zájmových skupin (viz tabulka). Celkem MAS Brdy-Vltava sdružuje 47 subjektů.¹⁷

Tabulka 2: Složení orgánu schváleného MAS ke dni 12. 11. 2021.

Sektor	Zájmová skupina	Počet subjektů
soukromý	Podnikatelé ostatní	6
	Sociální a zdravotní oblast	6
	Děti, mládež, vzdělávání	5
	Sportovní činnost	5
	Podnikatelé zemědělci	3
	Kulturní a společenská činnost	3
	Cestovní ruch	2
	Občané	1
Celkem		31
veřejný	Obce regionu	15
	Děti, mládež, vzdělávání	1
Celkem		16

Na rozvoji území MAS Brdy-Vltava v rámci systému CLLD v tematických oblastech programového rámce OPZ aktivně spolupracují partneři MAS zástupci obcí, veřejných subjektů, podnikatelů, nestátních neziskových organizací, (dále jen NNO) a žadatelé o dotaci (hlavně poskytovatelé sociálních služeb).¹⁸

Spolupráce členů MAS Brdy-Vltava v tematických oblastech programového rámce OPZ probíhá formou jednání na různých úrovních. Programového výboru, monitorovací výboru a výběrové komise se účastní vybraní partneři (členové) MAS. Všichni partneři MAS Brdy-Vltava se mohou účastnit Pléna regionu, vyhlášení výzev atd. Účast (dle hlasování per rollam) na Plénu regionu v roce 2021 byla nadpoloviční: hlasovalo 63 až 70 % partnerů.¹⁹ Na těchto jednáních členů MAS jsou tematické oblasti programového rámce OPZ řešeny v rámci vytvoření a naplnění SCLLD.²⁰

Tabulka 3: Lokální aktéři spolupracující na rozvoji území v tematické oblasti programového rámce OPZ a způsoby nastavení spolupráce.

Způsoby nastavení spolupráce	Lokální aktéři
Jednání orgánů MAS (plénum regionů, programový výbor, monitorovací výbor, výběrová komise)	partneři MAS (zástupci obcí, veřejných subjektů, podnikatelů, NNO)
Pracovní skupiny věnované sociální oblasti	partneři MAS (zástupci obcí, veřejných subjektů, podnikatelů, NNO)
Pracovní skupiny pro vytvoření <i>Komunitního plánu sociálních služeb regionu Brdy-Vltava a Střednědobého</i>	regionální partnerství poskytovatelů sociálních a návazných služeb, obcí a

¹⁷ Seznam partnerů a jejich zařazení do zájmových skupin a sektorů_2021. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/pdf/c-aktuln-seznam-partner-v-sektoru-a-zjmov-skupiny-622f08cc558a6.pdf

¹⁸ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

¹⁹ [Domů / MAS Brdy-Vltava, o.p.s.](#)

²⁰ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

<i>plánu rozvoje sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava</i>	také aktivních občanů
Spolupráce v rámci realizace dalších projektů	partneři MAS (zástupci obcí, veřejných subjektů, podnikatelů, NNO), ÚP, externí zaměstnavatelé, široká veřejnost

Spolupráce místních aktérů v tematických oblastech programového rámce OPZ probíhá v rámci vypracování SCLLD. Místní aktéři spolupracují v rámci pracovních skupin věnovaných sociální oblasti. V rámci činností těchto pracovních skupin byl vytvářen *Komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava*, sdílená pracovní četa, Sociální fond regionu Brdy-Vltava, byl zpracován *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb regionu Brdy-Vltava do roku 2022* a byl založen komunitní centrum Svět dobrých lidí.²¹

Na vytvoření *Komunitního plánu sociálních služeb regionu Brdy-Vltava* spolupracovali členové řídicí skupiny a pracovních skupin. Řídicí skupina byla tvořena zástupci řídicí skupiny z předchozího plánování na Dobříšsku a starosty zbývajících obcí. Pracovní skupiny v 7 regionech se skládali z poskytovatelů sociálních a návazných služeb, obcí a také z aktivních občanů. Výstupy ze setkání pracovních skupin byly využity jak pro analytickou, tak zejména pro strategickou část komunitního plánu. Zjištěné výstupy byly ve skupinách ještě následně ověřovány a připomínkovány.²²

Na aktualizaci *Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava* pracoval Řídicí výbor a pět pracovních skupin zaměřených na problematiku osob ohrožených sociálním vyloučením, seniorů, rodin a mládeže, zdravotně znevýhodněných a na způsob financování sociálních služeb v regionu. Řídicí výbor byl složen ze zástupců zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb, veřejnosti a realizátora projektu. Pracovní skupiny se skládaly ze zástupců odborné veřejnosti²³.

Dále místní aktéři spolupracují v rámci realizaci jednotlivých projektů. Na projektech věnovaných tématu zaměstnanosti MAS Brdy-Vltava spolupracuje s Úřadem práce, s poskytovateli sociálních služeb a se zaměstnavateli (partneři MAS a externí firmy). Spolupráce mezi těmito aktéry je nastavena formou společných setkání (vyjma ÚP). V tematické oblasti komunitních center a komunitní sociální práce se při realizaci projektů MAS Brdy-Vltava snaží aktivizovat širokou veřejnost, mezi kterou patří přátelé komunitního centra a dobrovolníci. Zástupce MAS Brdy-Vltava uvádí, že v poslední době pozoruje „*neuvěřitelný zájem dobrovolníků, co chtějí pomáhat s těmi uprchlíky*“ z Ukrajiny. V oblasti prorodinných opatření do MAS Brdy-Vltava patří organizace, které provozují dětské skupiny a dětské tábory. Jde o Rodinné centrum a obecně prospěšnou společnost ČAP.²⁴

Zástupce MAS Brdy-Vltava velmi pozitivně hodnotí komunikaci a spolupráci s neziskovým sektorem a popisuje je jako „bezproblémové“. Co se týče komunikace a spolupráce s obcemi, nastavení funkční komunikace trvalo déle. V minulosti komunikace a spolupráce dobře fungovala přes svazek obcí, ale pak se MAS od tohoto svazku odpojila, protože členové svazku byli proti tomu, aby byl někdo mimo svazek obcí přítomný na jednáních. Pak MAS Brdy-Vltava organizovala vlastní jednání, ale zase účast nebyla dobrá, protože to bylo další jednání, na které starostové měli najít čas. Nyní MAS Brdy-Vltava organizuje setkání na základě platformy svazku obcí, ale tentokrát se těchto schůzek účastní jen zástupci obcí, kteří se opravdu chtějí zúčastnit. Účastníci se scházejí dle potřeby (třeba jednou za půl roku), a pak individuálně ohledně konkrétních projektů.²⁵

²¹ [Domů / MAS Brdy-Vltava, o.p.s.](#)

²² Komunitní plán sociálních služeb. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/komunitni-plan-soc-sluzeb-brdyvltava-53aabfeb92fe5.pdf

²³ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb regionu Brdy-Vltava. Dostupné z http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/sprss-dokument-final1-5dd68c2a5b1c2.pdf

²⁴ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

²⁵ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

Hlavní motivací místních aktérů je možnost požádat o dotace na vlastní projekt. Funguje to u všech aktérů (kromě zástupců obcí) bez problému díky tomu, že spolupráce je nastavena již dlouho. Tak se MAS Brdy-Vltava daří budovat dlouhodobě udržitelnou robustní síť místních aktérů.

Velkým přínosem místních aktérů zapojených do pracovních skupin na zpracování a naplňování SCLLD jsou nápady na změny, které přináší jednotliví členové. MAS nerealizuje každý nápad, ale může posunout myšlení pracovní skupiny někam dál:

„Ty pracovní skupiny vždy vytvářejí tu strategii pro tu danou odbornou oblast tím, že tam nesou ty nápady a my jsme tady od toho, abychom to nějak dali dohromady. Ale tu linku a nějaké to směřování se tam snažíme držet i na základě toho, co vidíme jinde venku. Tím, že jsme v různých, vyšších pracovních skupinách v nadnárodních projektech, tak se vždy snažíme vidět nějakou vizi dál.“²⁶

Hlavním přínosem propojování místních aktérů z podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru je v nastavení spolupráce a komunikace v oblastech, ve kterých by se tito aktéři nepotkali, a nápady, které po takové spolupráci a komunikaci vznikají:

„Je to dobrý model, protože každý ten pohled je jiný a každý je důležitý, protože každý přináší něco. Ten business model je někdy dobře vyvážený, jak u neziskovek i obcí, ale na druhou stranu ty obce jsou do takové míry regulované a ty naše dotace někdy tak neuchopitelné, že je to pak nepředstavitelné pro ty podnikatele. [...] Někdy i náhled z více stran může přinášet i vyšší míru porozumění, kdy oni [ostatní aktéři] pochopí, že i kdyby ty obce chtěli spolupracovat, tak že nemohou, že to funguje jinak. Ale ve finále se dá najít i něco, na čem se na té místní úrovni spolupracovat dá.“²⁷

Zástupce MAS Brdy-Vltava hodnotí podporu Řídícího orgánu OPZ velmi pozitivně v porovnání s jinými operačními programy:

„Ta podpora je skvělá, jsem v monitorovacích výboru OPZ a právě v porovnání, jak mám možnost vidět, kdy chodím na jednání i do jiných operačních programů tak OPZ je velice propracované, naše oddělení CLLD je super, protože je inovativně nastavené a je nastavené tak i uvažovat. [...] Ten proces jak je nastavený, tak je velice otevřený, snaží se s obrovským nasazením získávat a vypořádat. To lidské nasazení je tam opravu obrovské. Když to třeba srovnáte s jinými programy např. Životní prostředí nebo jiné, tak to je úplně odlišné.“²⁸

MAS Brdy-Vltava se setkává s bariérami při spolupráci se zástupci obcí. Motivace ke spolupráci nejméně funguje u zástupců obcí kvůli administrativní zátěži, kterou ve své práci mají:

„Obce jsou línější, protože i když pro ně máte ty prostředky, tak je to práce navíc. Někdy je to vážně takové přemlouvání. Chápu, že je to administrativní zátěž, ale občas je to opravdu takové, že se musíme s těmi dotacemi vnucovat.“²⁹

MAS Brdy-Vltava se snaží usnadnit proces podání žádosti o dotace sjednocením administrativy. Pro to byl vytvořen sociální fond:

„Asi mají dost toho, co musí udělat, obzvláště když se jedná o ty neuvolněné funkce, ale o to víc oceňují, že máme některé ty věci jednotné. Třeba ten sociální fond. Pro ty malé obce, co nemají žádný aparát, je to pro ně zjednodušení. Proto se vždy snažíme fungovat tak, aby to pro ně bylo snazší.“³⁰

²⁶ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

²⁷ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

²⁸ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

²⁹ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³⁰ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

Další bariérou, která brání dobré spolupráci místních aktérů, je nedostatek času. Tím, že místní aktéři dojíždí často za prací do Prahy, zbývá méně času na účast na různých aktivitách v rámci pracovních skupin a na další aktivity pro veřejnost:

„A u nás obzvlášť tím, jak lidé vyjíždějí za prací, tak ten prostor je hrozně omezený. Možná COVID tomu malinko prospěl, že se snížila ta mobilita lidí a byli víc tady. To bylo znát a změnilo se to i u nás. Firmy začaly více pracovat na Home-office a díky tomu se teď lépe plánují ta setkání.“³¹

3. Přidaná hodnota podpory v rámci systému CLLD

Díky podrobnému mapování území, strategickému plánování, kontinuální komunikaci a propojování relevantních aktérů **MAS území podrobně zná**, umí **pojmenovat potřeby a propojovat je se zdroji**. MAS nedělá „výzvy naslepo“. MAS se snaží o **využití potenciálu komunit**. Tedy ne v první řadě sahat po řešení v podobě sociální služby a pomoci klientovi, kdy je služba drahá a klient je v pasivní roli. Naopak se snaží hledat podporu v rámci dostupných sítí a koordinovat ji.

V případě vlivu podpory při přípravě a realizaci projektů, zástupce MAS Brdy-Vltava mohl hovořit jenom o vlivu při přípravě projektových záměrů ze strany MAS. MAS Brdy-Vltava nemá vliv na realizaci podpořených projektů, protože po schválení žádosti o dotaci realizační tým podpořeného projektu komunikuje s Řídicím orgánem napřímo. MAS sleduje, jak realizace projektu probíhá, ale do tohoto průběhu žádným způsobem nezasahuje.³² Spolupráce při přípravě a realizaci projektů funguje skrze činnost tematicky zaměřených pracovních skupin, například v oblasti školství nebo zaměstnanosti.³³

Co se týče podpory synergie v rámci podpořených projektů, takových synergických projektů MAS Brdy-Vltava podpořila hodně. MAS se například podařilo využít **multifundové podpory a synergie z OPZ a IROP** u sociálního podniku. Podle zástupce MAS dobrým příkladem takového projektu je také projekt tykající se příměstských táborů, kde synergie spočívá v multifunkčním využití prostoru Komunitního centra:

„Tam to je spolupráce 3 subjektů z území a i to Komunitní centrum. [...] Klienti ze Stébla, což je poskytovatel sociálních služeb, který přes nás čerpá odlehčovací službu, sem chodí na výtvarné workshopy, z pečovatelské služby sem chodí senioři na programy a spolupracujeme velice úzce s OSPOD. To máme pro děti třeba to doučování a jiné programy. Scházíme se i jako poskytovatelé sociálních služeb, protože sdílíme s ostatními ty klienty. Přes ty klienty máme synergii v tom, že někdo má požadavek, my to zajistíme a všichni se tady potkáme a případ řešíme.“³⁴

Co se týče přípravy projektu, pozitivní vliv manažerů MAS spočívá v pomoci organizacím, které nemají zkušenost s podáváním žádostí o dotace. Manažeři MAS s takovými žadateli prochází žádost a radí, co je potřeba doplnit či opravit, a vysvětlují to, jak funguje financování v rámci OPZ:

„Možná už i s přípravou toho záměru. Žadatelé s něčím přijdou a my jim řekneme nějaké připomínky, a aby si to na základě toho rozmysleli, protože my musíme ten jejich požadavek nějak napárovat s tou realitou programu. U OPZ toto nebylo obtížné, protože

Obrázek 2: Účastníci projektu Podpora dlouhodobě nezaměstnaných v regionu Brdy – Vltava. Zdroj: [Podpora zaměstnanosti / Sociální oblast / Hlavní oblasti / MAS Brdy-Vltava, o.p.s.](#)

³¹ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³² Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³³ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³⁴ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

*tam ty věci jsou dané, ale u těch dalších operačních programů je to těžké, z důvodu doplňujících podmínek, za kterých se to může realizovat. A buď jsou akceptovatelné, nebo ne. A se vším tím musíme toho žadatele seznámit, aby zbytečně nevěnoval energii něčemu, co se pak nezrealizuje. A taky je musíme seznámit s tím, co bude obnášet to získání peněz, protože míra té administrativní náročnosti tam je.*³⁵

4. Přínos podpory v rámci systému CLLD pro rozvoj území v tématech programového rámce OPZ

Díky podpoře v systému CLLD pro rozvoj území v tématech programového rámce OPZ se podařilo dosáhnout pozitivních změn v oblasti dostupnosti a kvality sociálních služeb. Díky realizaci projektů na území MAS Brdy-Vltava byla **zvýšena kapacita deficitních sociálních služeb**. Pro podporu takových sociálních služeb MAS Brdy-Vltava vyhlásila konkrétní výzvu, do níž se přihlásili poskytovatelé těchto deficitních sociálních služeb. Tato podpora měla pozitivní dopad na pečující osoby. U podpory sociálních služeb je důležitá možnost **setrvat v přirozeném prostředí**, to znamená podporovat ambulantní a terénní formy služeb, nikoli stacionární. MAS se podařilo **navýšit kapacitu potřebných sociálních služeb**, kdy na základě znalosti potřeb cíleně vyhlášovali výzvy. Podařilo se také obnovit činnost dluhové poradny.³⁶

Kromě toho se díky podpoře v systému CLLD pro rozvoj území v tématech programového rámce OPZ podařilo dosáhnout pozitivních změn v oblasti **podpory zaměstnanosti a sociálního začleňování osob se zdravotním a mentálním postižením**. V rámci podpory zaměstnanosti, kdy se MAS zaměřuje na pomoc dlouhodobě nezaměstnaným, zdůrazňuje MAS **možnost volby cílové skupiny být zaměstnána v území svého bydliště**, a tedy vytváření pracovních míst, která korespondují s možnostmi cílových skupin většinou bez kvalifikace či s velmi nízkou kvalifikací a kumulací hendikepů. Dojíždka za prací do Prahy či Příbrami, pro území typická, je pro tyto cílové skupiny vysoce bariérová. Osoby podpořené v rámci projektu Bistro a kavárna s příběhem se dostali na trh práce:

„Dobroty s příběhem, tam je konkrétní zkušenost kdy zaměstnanec, který byl celý život v ústavní péči, tak získal nejdřív podporované bydlení, teď ho přesunuli na chráněné bydlení, jelikož s ním byly problémy, ale pořád má práci v té výrobě lahůdek.(...) Oni také hodně rozšířili možnosti zaměstnanosti lidí se zdravotním a hlavně mentálním handicapem. My aktérů z těchto cílových skupin máme relativně hodně a máme tady i hodně organizací, které se o ně starají v rámci denních stacionářů.“³⁷

Prorodinné opatření realizované v projektech podporujících příměstské tábory měli pozitivní dopad na **začlenění dětí ze znevýhodněného prostředí a dětí se zdravotním postižením a jejich rodiče**, kteří se mohli plně věnovat práci.

„Určitě obrovský dopad měla ta prorodinná opatření, kdy rodiče za relativně velmi slušné peníze, v podstatě jen za stravování, získali možnost dětem v průběhu léta zajistit kvalitní program. My ty Příměstské tábory máme otevřené i pro děti ze znevýhodněného prostředí a se zdravotním postižením a i pro děti s autismem, aby měli možnost trávit čas s ostatními dětmi. Na děti, které mají to sociální znevýhodnění, se podařilo získat dofinancování z nadace. Pro rodiče všech dětí, není komfortní nechávat děti přes léto samotné doma, a protože se sem lidé hodně přestěhovávají, tak možnost hlídání od babiček a jiných rodinných příslušníků není a letní aktivity pro jejich děti jsou pro ně obrovská podpora. A drží se to, i když už to třeba nepodporujeme my, protože ty organizace si na to seženou peníze jinde. Dřív organizace dělala v létě jen 2 týdny a teď už je to 6 týdnů.“³⁸

³⁵ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³⁶ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³⁷ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

³⁸ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

Obrázek 3: Logo projektu Komunitní centrum Svět dobrých lidí. Zdroj: [SVĚT DOBRÝCH LIDÍ / Hlavní oblasti / MAS Brdy-Vltava, o.p.s.](#)

Podpora v rámci systému CLLD pro rozvoj území v tématech programového rámce OPZ měla **pozitivní dopad i na život celé komunity**. Komunitní centrum určené pro širokou veřejnost nabízí prostor pro různé aktivity a veřejné akce, které obyvatelé území MAS mohou navštívit ve volném čase:

„Komunitní centrum má dopad širší, protože se tady dělají i akce pro celou veřejnost, nebo někdo přijde, že si tu chce udělat nějakou aktivitu, tak mu poskytneme prostor. Samozřejmě s tím hodně zahýbal Covid, kdy jsme ho na podzim 2020 otevřeli a v únoru 2021 už se zase zavřelo. Ale i přes to centrum nějak fungovalo, např. pro děti, co sem chodili na to doučování a psychosociální podporu. Přes jednotlivce, kteří mají nějakou potřebu se určitě zlepšuje kvalita celé komunity, protože oni jsou její součástí a pokud ten problém přímo oni nemají, tak se může jednat o někoho jim blízkého, kterému my nejen našimi aktivitami vylepšíme život.“³⁹

MAS Brdy-Vltava využívá předpokládané výhody podpory skrz CLLD v rámci konkrétních řešení problémů spadajících do témat programového rámce OPZ. MAS Brdy-Vltava dostává informace o potřebách různých cílových skupin zprostředkovaně čili od poskytovatelů sociálních služeb. Místní znalost potřeby obyvatel pomáhá efektivně podpořit místní aktéry (primárně poskytovatele sociálních služeb), kteří tyto potřeby prostřednictvím svých služeb naplní.⁴⁰

Výhodou koordinace a síťování aktérů v území MAS Brdy-Vltava je zpřesnění zaměření a rozsahu podporovaných projektů tak, aby území bylo rovnoměrně pokryto potřebnými sociálními službami pro všechny cílové skupiny. Při takové koordinaci a síťování aktérů nevzniká ani deficit služeb ani konkurenční boj:

„Teď se přesně projevilo to, že jsme se přes COVID 2 roky nepotkávali a ty služby se rozbujely. To vidím na tom fondu. Každý si začal rozjíždět něco navíc a už tady není ta větší koordinace v území, že někdo řekne – tohle děláme my a máme takovou kapacitu, tak dělejte něco jiného. Ti aktéři se musí potkat i mezi sebou a nemá cenu, aby se tady pak přetahovali o klienta, nebo aby klient chodil pár dnů v týdnu k jednomu a pár dnů k druhému. To pak není ta efektivita. A teď až se sejdeme, tak se budou muset projít všechny služby, máme i predikci vývoje potřebných služeb na základě sociodemografické predikce jak se to tady v území bude vyvíjet a musíme to všechno projít. Jakmile to není, tak si každý něco individuálně udělá a myslí si, že takto je to nejlepší a těch „něco“ tady pak vznikne spousta, načež se zjistí že tematicky nebo časově překrývají cílovou skupinou a pak jsou z toho všichni rozmrzelí a ty projekty za nic nestojí.“⁴¹

Výhodou užší vazby na vedení obcí v kontextu řešení konkrétních problémů v OPZ je to, že obce jsou schopny zajistit dobrou informovanost směrem k občanům:

„[Zástupce vedení obcí] mohou zajistit perfektní informovanost směrem k občanům a od nich to lidé vezmou, takže když je potřeba dostat určitou informaci k těm obyvatelům, nebo konkrétní pomoc, tak jsou toho schopni ve vedení těch obcí hodně dělat.“⁴²

Výhodou užší vazby na širší veřejnost, aktivizačních aktivit a dobrovolnictví je to, že veřejnost má ochotu pomáhat a potřebuje jen určitou koordinaci k tomu, aby se zapojila do dobrovolnických aktivit. Zapojení se do různých aktivit, které pomáhají rozvoji území, může vytvořit silný pocit sounáležitosti s místní komunitou. Zástupce MAS Brdy-Vltava pozoruje to, že obyvatelé, kteří se do dobrovolnických aktivit zapojili, z toho mají dobrý pocit, že někomu pomohli:

³⁹ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

⁴⁰ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

⁴¹ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

⁴² Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava

„V dobrovolnictví je obrovský potenciál. Lidé jsou ve finále hrozně hodní a mají spoustu lásky v sobě, ale nemají tu cestu, kam by to mohli směřovat. A když jim umožníte, aby něco udělali, tak rozkvetou a mají velkou radost, že někomu pomohli a že k něčemu přispěli. [...] Ale je potřeba aby tohle někdo koordinoval, měl zmapované potřeby a byl schopen říct, co je zrovna potřeba. A na základě toho, se pak někdo přihlásí a udělá mu to radost. Myslím si, že spousta těch věcí, co řeší sociální služby, by se nemuseli tolik řešit, kdyby se využíval potenciál těch komunit, a to jak ze strany obcí, tak ze strany obyvatel a ve finále by to bylo i levnější. Tady se hned sahá po nejdražším řešení v podobě „je problém, na to je nějaká služba a pomoz mi“. Málo se hledá ta podpora v rámci sítí, co jsou bližší a podpora, když není koordinovaná, tak úplně nejde zrealizovat. A tohle je přesně práce pro ty MAS, protože se toho dá hodně udělat, ale musí to někdo zkoordinovat“⁴³

⁴³ Polostrukturovaný rozhovor se zástupci MAS Brdy-Vltava